

Nota Doornzele Lochtingstraat

Verslag van Resultaten

Bert ACKE, Maarten BRACKE, Gwendy WYNS en Julie HAGEN

5-12-2018

Titel: Nota Doornzele Lochtingstraat

Erkend archeoloog: Maarten Bracke, OE/ERK/Archeoloog/2015/00036

Auteurs: Gwendy Wyns en Julie Hagen

Kaartmateriaal: Uittreksels uit CartoWeb.be met toelating van het Nationaal Geografisch Instituut C18020 - www.ngi.be

Projectcode bureauonderzoek: 2018D72

Bekrachtigde archeologienota: URI : <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/7050>

Projectcode proefsleuvenonderzoek: 2018J232

Intern projectnummer: 2018.147

Locatiegegevens: Oost-Vlaanderen, Doornzele (Evergem), Lochtingstraat.

Lambertcoördinaten onderzoeksgebied: X: 107864.32 Y: 203527.19 X: 107966.96 Y: 203710.00

Oppervlakte plangebied: ca. 9805,5m²

Advieszone: Niet van toepassing

Kadastergegevens: Evergem, Afd. 1, Sectie A, percelen 824N, 824W en 834D (zie figuur 5)

Topografische kaart: /

Betrokken actoren: Bert Acke (assistent-archeoloog), Maarten Bracke (erkend-archeoloog), Julie Hagen (assistent-archeoloog), Gwendy Wyns (veldwerkleider, assistent-aardkundige), en Brecht Robaey (contactpersoon initiatiefnemer)

Wetenschappelijke advisering: /

Plaats en datum: Moerbeke-waas, 5/12/2018

© Acke & Bracke bvba, Damstraat 206A, 9180 Moerbeke-waas. De auteurs aanvaarden geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de auteurs.

1. INLEIDING	4
1.1. WETTELIJK KADER	4
1.2. ONDERZOEKSOPDRACHT	4
1.2.1. VRAAGSTELLING	4
1.2.2. RANDVOORWAARDEN	5
1.3. WERKWIJZE EN STRATEGIE	8
1.3.1. MOTIVERING ONDERZOEKSSTRATEGIE	8
1.3.2. ORGANISATIE VAN HET VOORONDERZOEK	9
1.3.3. ADVIES SPECIAUSTEN	10
1.3.4. WETENSCHAPPELIJKE ADVISERING	10
1.3.5. SELECTIE BRONNEN	10
2. ASSESSMENT	13
2.1. AARDKUNDIGE OPBOUW	13
2.2. ASSESSMENT SPOREN	17
2.3. ASSESSMENT VONDSTEN	24
2.4. ASSESSMENT STALEN	26
2.5. ASSESSMENT CONSERVATIE	27
2.6. DATERING, INTERPRETATIE EN CONFRONTATIE MET VOORGAANDE ONDERZOEKSFASES	28
2.7. SYNTHESE	30
2.7.1. ARCHEOLOGISCH VERWACHTINGSPATROON	30
2.7.2. BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN	31
3. SAMENVATTING	32
4. BIBLIOGRAFIE	33
5. BIJLAGES	34

1. Inleiding

1.1. Wettelijk kader

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande verkavelingsaanvraag te Doornzele Lochtingstraat, waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota¹ bestond enkel uit een bureauonderzoek, in het programma van maatregelen was opgenomen dat er een proefsleuvenonderzoek diende uitgevoerd te worden in uitgesteld traject. In deze nota, opgemaakt onder supervisie van een erkend archeoloog, worden de resultaten van dit proefsleuvenonderzoek beschreven.

1.2. Onderzoeksopdracht

1.2.1. Vraagstelling

In de archeologienota waren volgende vraagstellingen opgenomen:

- Kan de aanwezigheid van een podzol- of andere paleobodem worden vastgesteld? In hoeverre is deze nog intact?
- In hoeverre is de oorspronkelijke bodem (sub)recent verstoord?
- Zijn er archeologisch relevante sites aanwezig?
- Wat is de omvang en begrenzing van deze archeologische sites?
- Wat is het wetenschappelijk potentieel van de aanwezige sites?
- Op welke dieptes bevinden zich relevante archeologische niveau's?
- Kan er een link gelegd worden tussen de aangetroffen site en de sites die in het verleden reeds in de omgeving werden onderzocht?
- Waar ligt/lag de hoogste grondwaterspiegel?

¹ <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/7050>

1.2.2. Randvoorwaarden

Het proefsleuvenonderzoek werd uitgevoerd volgens de bepalingen in de Code van Goede Praktijk en de voorwaarden opgenomen in het programma van maatregelen horende bij de archeologienota. Ter hoogte van de stalling (21m²) en de bomenrij (624m²) konden geen sleuven aangelegd worden, daar de stalling nog in gebruik was en de bomenrijen niet verwijderd waren. Ondanks deze belemmeringen kon het sleuvenonderzoek in goede omstandigheden uitgevoerd worden en kon een goed beeld verkregen worden van de archeologische waarden. Ook het sleuvenplan kon conform het programma van maatregelen grotendeels gevolgd worden.

Figuur 1 Zicht op het plangebied in noordwestelijke richting met kleine stalling en bomenrijen.

Figuur 2 Zicht op het stalletje in noordelijke gedeelte van het projectgebied.

Figuur 3 Zicht op het plangebied in noordelijke richting op perceel 824N met bomenrij en struiken.

Figuur 4 Zicht op plangebied in zuidwestelijke richting op perceel 824N.

1.3. Werkwijze en strategie

1.3.1. Motivering onderzoeksstrategie

Op basis van het bureauonderzoek werd in het programma van maatregelen van de archeologienota een verder vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven opgelegd, in een uitgesteld traject. De onderzoeken dienen uitgevoerd te worden volgens de bepalingen in de Code van Goede Praktijk en de voorwaarden opgenomen in het programma van maatregelen horende bij de archeologienota. De erkende archeoloog kan enkel mits gefundeerde motivatie afwijken van sommige van deze bepalingen en voorwaarden.

Het proefsleuvenonderzoek vond plaats op een site met een matig complexe verticale stratigrafie. Het sleuvenplan zoals opgenomen in de bureaustudie voorzag in de aanleg van 5 NW – ZO georiënteerde sleuven. Er werd getracht het vooropgestelde sleuvenplan conform het programma van maatregelen van de bureaustudie uit te voeren, maar wegens meerdere alleenstaande bomen, een bomenrij, een moestuin met bijhorende structuren en een stalletje werd het proefsleuvenplan gedeeltelijk aangepast en werden er 7 NW – ZO en 2 W – O georiënteerde sleuven aangelegd. Er werden enkele kijkvensters (8) aangelegd om de schijnbare afwezigheid van sporen te bevestigen. Voor de uitgraving werd gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak van 1,80m breed. De grond werd gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Na de voltooiing van de registratie van de sleuven werden deze gedicht.

De advieszone was 9805,5m² groot zoals aangegeven in de opgemaakte bureaustudie. Bepaalde delen van het terrein konden niet onderzocht worden, waaronder de kleine stalling, de alleenstaande bomen en meerdere bomenrijen. In totaal bleek een zone van ca. 9000m² goed onderzoekbaar. Hiervan werd 1078m² (11%) onderzocht door middel van proefsleuven, en 84m² (0,8%) door middel van kijkvensters. De vooropgestelde dekkingsgraad van 12,5% zoals opgenomen in de Code van Goede Praktijk (te verdelen over 10% sleuven en 2,5% dwarssleuven/volgsleuven/kijkvensters) werd hiermee net niet behaald (11,8%). Desondanks is de dekkingsgraad voldoende om een goed beeld te krijgen van het archeologisch potentieel, dat in dit geval negatief is.

Het onderzoek werd uitgevoerd conform de Code van Goede Praktijk. Aangezien alle inmetingen gebeurden met een GPS-aangestuurd systeem met precisie van 1cm werd voorafgaand het veldwerk geen hoofdmeetsysteem aangelegd. Elke proefsleuf en elk kijkvenster werd beschouwd als een individuele werkput. Aangezien er geen aanwijzingen waren dat er bij het aanleggen van de werkputten in de lagen die het archeologische niveau afdekken resten van een archeologische site aanwezig waren waarvoor metalen vondsten relevante informatie opleveren, werden de ze lagen niet onderzocht met een metaaldetector. De aangetroffen archeologische sporen werden gecontroleerd op de aanwezigheid van metalen voorwerpen met een metaaldetector. Dit leverde echter geen relevante vondsten op. Het archeologisch vlak werd opgeschoond, waarbij met uitzondering van drie mogelijke perceelsgrachten, één gracht en één recente kuil, geen relevante sporen aangetroffen werden. Er werden bijkomend kijkvensters aangelegd om de schijnbare en daadwerkelijke afwezigheid van sporen te verifiëren. Alle sleuven en profielen kregen een uniek nummer, werden beschreven en geregistreerd via foto's en opmetingen. De foto's werden genomen met een camera van het merk Canon PC1304. Er werden 3 inventarisnummers uitgedeeld die allen voorzien werden van een vondstenkaartje. Er werden geen grondstalen of houtskoolmonsters genomen. Relevante delen van de putwandprofielen werden opgeschoond en geregistreerd als referentieprofiel. In totaal werden vier

profielen geplaatst, verspreid over het volledige terrein, waarbij een gelijkende bodemopbouw over het volledige terrein kon vastgesteld worden.

De proefsleuven werden aangelegd op één niveau, meer bepaald op het niveau van de C-horizont. In sommige delen van het projectgebied was nog een restant van een afgetopte podzolbodem (Ah horizont) boven de C horizont aanwezig. Hier werd een 1ste vlak aangelegd op de Ah horizont waarna verdiept werd tot de C-horizont.

1.3.2. Organisatie van het vooronderzoek

Het proefsleuvenonderzoek werd uitgevoerd op dinsdag 27 november in droge omstandigheden. Aansluitend werden de sleuven terug gedicht. Het kraanwerk werd uitgevoerd door Bauwens-grondwerken. Maarten Bracke was erkend-archeoloog, archeoloog Gwendy Wyns trad op als veldwerkleider en assistent-aardkundige en Julie Hagen als assistent-archeoloog. Een landmeter van MEET-het stond in voor het opmeten van de sleuven, profielen en hoogtes, deze gegevens werden nadien verwerkt tot bruikbaar kaartmateriaal door assistent-archeoloog Julie Hagen.

1.3.3. Advies specialisten

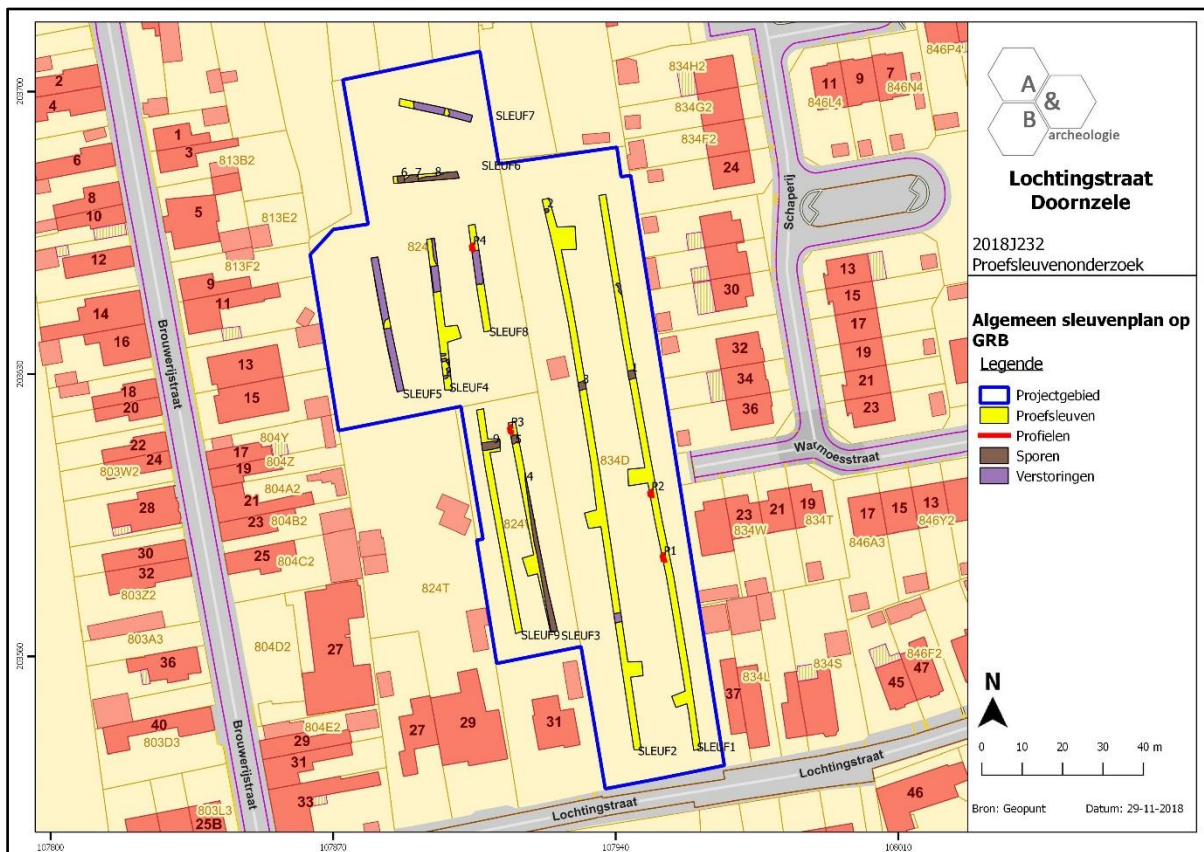
Niet van toepassing.

1.3.4. Wetenschappelijke advisering

Niet van toepassing.

1.3.5. Selectie bronnen

De bekrachtigde archeologienota² van deze site werd als voornaamste bron aangewend.

Figuur 5 Sleuvenplan geprojecteerd op de kadasterkaart (bron: geopunt.be).

² <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/7050>

Figuur 6 Projectie van de sleuven op de orthofoto van 2018 (bron: geopunt.be).

Figuur 7 sfeerbeeld van sleuf 2.

Figuur 8 Zicht op sleuf 2 met kijkvenster en de aanleg van sleuf 3.

2. Assessment

2.1. Aardkundige opbouw

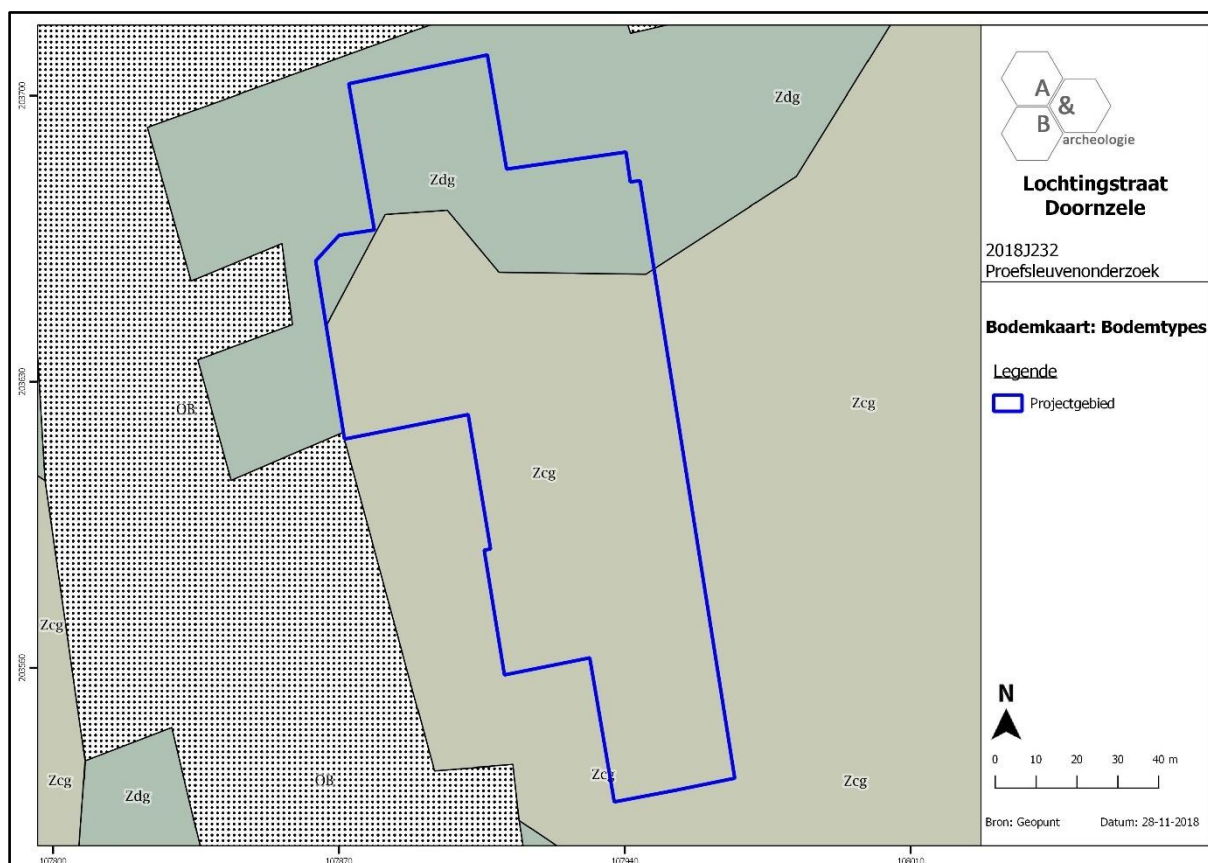
De aardkundige opbouw van het projectgebied werd op het terrein vastgesteld door het aanleggen van vier bodemprofielen: twee in sleuf 1 (zuidwesten), één in sleuf 3 (noordwesten) en één in sleuf 8 (noordwesten).

De profielen volgen mee de topografische en bodemkundige gegevens van het terrein en liggen voldoende gespreid over het volledige terrein. Binnen de grenzen van het plangebied worden twee bodemtypes aangegeven. Het zuidelijke en centrale gedeelte van het terrein wordt aangegeven als het type Zcg. Deze bodem kenmerkt zich als een matig droge zandbodem met duidelijke ijzer en/of humus B horizont. De waterhuishouding is goed in de winter, wel te droog en droogtegevoelig in de zomer. Daarbij zijn deze gronden niet echt geschikt als weiland. Het noordelijke deel wordt aangegeven als Zdg, een matige natte zandbodem met duidelijke ijzer en/of humus B horizont. De gronden onder cultuur hebben een goede waterhuishouding in de zomer, maar lijden aan wateroverlast in de winter, waardoor ze laat gebruikt worden in de lente. Deze gronden zijn daarentegen wel geschikt als weiland.

De bodemopbouw in het onderzoeksgebied kan algemeen als volgt beschreven worden: de vastgestelde horizontsequentie was algemeen A(p) – Ah – B – C in het noorden, het westen en het zuidwesten en A(p) – C in het zuidoosten. In het noordwestelijk deel van het terrein was de originele bodemopbouw zwaar verstoord en kon geen origineel bodemprofiel ge registreerd worden.

Het eerste bodemprofiel situeert zich in het zuidoostelijke gedeelte van het plangebied in sleuf 1 en vertoont een ploeglaag of A(p)-horizont die gemiddeld 40 tot 45cm dik is. Meteen onder de A(p) kon een C-horizont vastgesteld worden. In dit deel van het plangebied is de Ah en B horizont volledig opgenomen in de ploeglaag (Fig. 13). Het tweede bodemprofiel situeert zich eveneens in sleuf 1, waarbij er zich onder de A(p) (50-60cm) nog een deels afgetopte, niet ontwikkelde podzolbodem (Ah) bevindt met het ontbreken van een E-uitlogingshorizont. Onder de Ah horizont kan er een B-horizont waargenomen worden die een dikte heeft van ca. 10 tot 15cm. Op ca. 60-90cm verschijnt de C-horizont. Profiel drie bevindt zich aan de noordwestelijke zijde van sleuf drie en vertoont deels een verstoorde A(p), Ah en B horizonten. Doorheen de bodemlagen is er eveneens in grote mate bioturbatie op te merken. Op ca. 50 tot 60cm kan de C-horizont opgemerkt worden. Profiel 4 in sleuf 8 (noordwesten) vertoont een grote mate van verstoring en een sterke antropogene invloed doorheen het bodemprofiel, waardoor er geen duidelijk zicht meer is op de originele bodemopbouw. Het verstoorde pakket, onder de ploeglaag (40cm), heeft een dikte van 50-80cm. Onder het verstoorde pakket bevindt zich de C-horizont. Ter hoogte van de podzol werd het vlak laagsgewijs onderzocht, waarbij de bodemhorizonten opgeschaafd en gecontroleerd werden op de aanwezigheid van silexartefacten, echter zonder enig resultaat.

De waarnemingen op het terrein komen niet volledig overeen met de bodemkundige kartering. Perceel 824N vertoont een sterke antropogene invloed die het originele bodemprofiel tot een diepte van ca. 90-120cm verstoord heeft. De overige delen van het plangebied vertonen een normaal goed tot matig goed bewaard bodemprofiel aan.

Figuur 9 Uitsnede uit de bodemkaart (bron: geopunt.be).

Figuur 10 Zicht op de bodemopbouw in sleuf 1 profiel 1 (zuidwesten) met een A-C profiel.

Figuur 11 Zicht op profiel 2 (zuidwesten) in sleuf 1 met een A(p)-Ah-B-C.

Figuur 12 Zicht op profiel 3 in sleuf 3 in het noordwesten met duidelijke verstoring doorheen het voormalige A(p)-Ah-B-C profiel.

Figuur 13: Zicht op profiel 4 (noordwesten) in sleuf 8 met een duidelijk verstoord bodemprofiel.

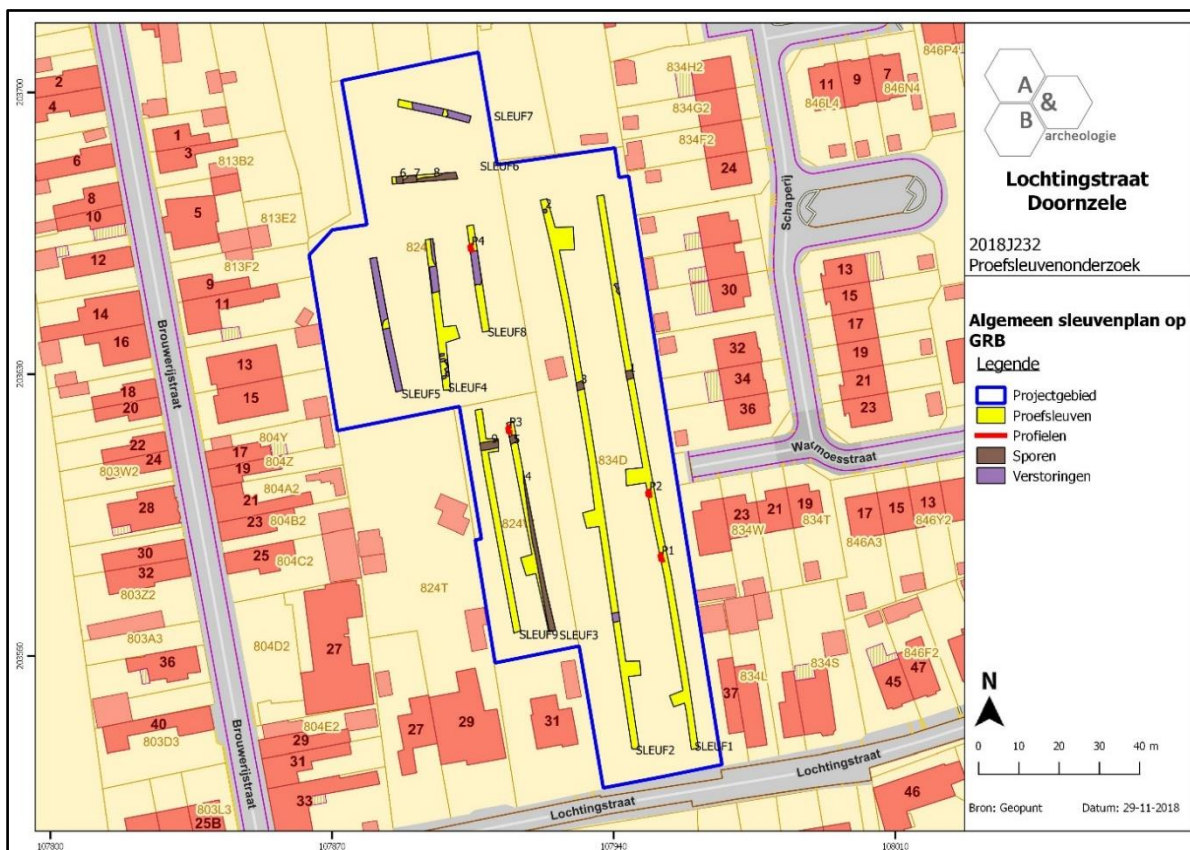
2.2. Assessment sporen

Bij het proefsleuvenonderzoek werden 8 spoornummers uitgedeeld aan grachtsegmenten en één aan een recente kuil.

S1 en S3 zijn twee grachtsegmenten aangesneden in sleuf 1 en 2, die tot dezelfde NO-ZW georiënteerde gracht behoren. De gracht heeft een donkerbruine vulling, een vrij scherpe aflijning en een breedte van ca. 200 tot 230cm. Deze komt mogelijk overeen met de perceelsindeling die weergegeven is op de Ferrariskaart (zie fig. 27). Er werden geen vondsten in beide grachtsegmenten aangetroffen. Aan de uiterste noordelijke zijde van sleuf 2 werd ook een recente kuil vastgesteld. De kuil is cirkelvormig, heeft een doorsnede van ca. 100cm en bevat restanten van recent ijzerhoudend materiaal (conserven, kookpotten, ...).

S4 situeert zich in sleuf 3, heeft een donkerbruine vulling, een vrij scherpe aflijning, een NW-ZO oriëntatie en kan ook omschreven worden als grachtsegment. Het geheel heeft een totale lengte van ca. 40m en een totale breedte van 200cm (zuiden) die in noordelijke richting versmalt en in de oostelijke kant van de sleuf verdwijnt. Ter hoogte van de zuidelijke kant van S4 werd één scherp grijs aardewerk aangetroffen, dat ruim in de late middeleeuwen of overgangperiode naar de post middeleeuwen kan gedateerd worden. Het betreft waarschijnlijk een oudere fase van de huidige landindeling. S5 en S9 zijn twee grachtsegmenten die in sleuf 3 en 9 aangesneden werden met een eenzelfde NO-ZW oriëntatie. De gracht heeft een donkerbruine vulling, een vrij scherpe aflijning en een breedte van 200 tot 230cm en komt waarschijnlijk, zoals bij S1 en 2, overeen met de percelering op de Ferrariskaart. Hoewel de grachten iets lager weergegeven zijn op de historische kaart, kan er gesteld worden dat de Ferrariskaart niet volledig nauwkeurig gegeorefereneerd is waardoor perceelsgrenzen lichtjes verschoven zijn. Wederom werden er geen vondsten in de grachten aangetroffen.

Opvallend is de hoge verstoringsgraad op perceel 824N (noorden en noordwesten). Dit kon aangetoond en vastgesteld worden aan de hand van meerdere steenpuinkuilen en vergraven bodemlagen in sleuven 4, 5, 7 en 8. In sleuf 6, met een W-O oriëntatie, werden 3 verschillende sporen aangetroffen (S6, 7 en 8). S6 en 7 kunnen omschreven worden als grachten met beide een breedte van ca. 200 tot 230cm en hebben een NW-ZO oriëntatie. Uit S7 werd, naast baksteenpuin, één scherp grijs aardewerk (laat tot post middeleeuws) gevonden. S8 situeert zich aan de oostelijke zijde van sleuf 6, heeft een totale lengte van 10m en een breedte gaande van 60cm tot 200cm. In het spoor werden 2 scherven van een braadslede (17de eeuw) in rood geglazuurd aardewerk en één scherp rood geglazuurd aardewerk met slibversiering (17de tot 18de eeuw) aangetroffen. Daarnaast werd ook recent puinmateriaal, waaronder baksteenpuin aangetroffen in het spoor. Mogelijk betreft het de onderste lagen van grachten of verstoringen waarbij ouder materiaal vermengd werd met jonger.

Figuur 14 Allesporenkaart geprojecteerd op het huidige kadaster (bron: geopunt.be).

Figuur 15 Zicht op gracht S1 in sleuf 1.

Figuur 16 Zicht op gracht S3 in sleuf 2.

Figuur 17 Zicht op recente kuil S2 in sleuf 2.

Figuur 18 Zicht op gracht S4 in sleuf 3.

Figuur 19 Zicht op gracht S5 in sleuf 3.

Figuur 20 Zicht op gracht S9 in sleuf 9.

Figuur 21 Zicht op gracht S6 en 7 in sleuf 6.

Figuur 22 Zicht op gracht S8 in sleuf 6.

Figuur 23 Zicht op diverse recente puinkuilen in sleuf 5.

Figuur 24 Zicht op verstoringen en puinkuilen in sleuf 7 ter hoogte van de moestuinen.

2.3. Assessment vondsten

Tijdens het veldwerk werden drie inventarisnummers uitgedeeld aan vondstmateriaal.

Inventarisnummer 1 omvat één randfragment grijs aardewerk die teruggevonden werd in de perceelsgracht S4 (SL3). Het fragment, daterende uit de late tot vroege post middeleeuwen, werd teruggevonden tijdens het opschaven van de grachtstructuur. Vermoedelijk betreft het een residuele vondst.

Figuur 25 Zicht op het aangetroffen vondstmateriaal in gracht S4/SL3 (inventarisnummer 1).

Inventarisnummer 2 omvat één wandfragment grijs aardewerk en werd aangetroffen in spoor 7 bij de aanleg van sleuf 6. Het fragment kan omschreven worden als een oor van een kan of kruik daterende uit de late middeleeuwen tot post middeleeuwen. Inventarisnummer 3 omvat drie scherven afkomstig uit spoor 8 (sleuf 6). De twee grotere fragmenten kunnen omschreven worden als fragmenten van een braadslede in rood geglaazuurd aardewerk en kunnen gedateerd worden omstreeks de 17de eeuw. De kleinere scherf is afkomstig van een bord met slibversiering en kan gedateerd worden in de 17de tot de 18de eeuw.

Figuur 26 Zicht op aangetroffen vondstmateriaal in gracht S7/SL6 (inventarisnummer 2).

Figuur 27 Zicht op het aangetroffen vondstmateriaal in S8 in sleuf 6 (inventarisnummer 3).

2.4. Assessment stalen

Tijdens het onderzoek werden geen grondstalen genomen. De aangetroffen contexten kunnen zich tot natuurwetenschappelijk onderzoek lenen, maar zijn van een eerder recente oorsprong om zinnvolle kenniswinst op te leveren. Daarnaast wijzen deze enkel op een landindeling zonder aanwezigheid van bewoningssporen. Om deze redenen werden geen stalen ingezameld.

2.5. Assessment conservatie

De aangetroffen vondsten worden zodoende verpakt om verdere breuken en andere beschadigingen te voorkomen. De vondsten vragen geen andere conservaties.

2.6. Datering, interpretatie en confrontatie met voorgaande onderzoeksfases

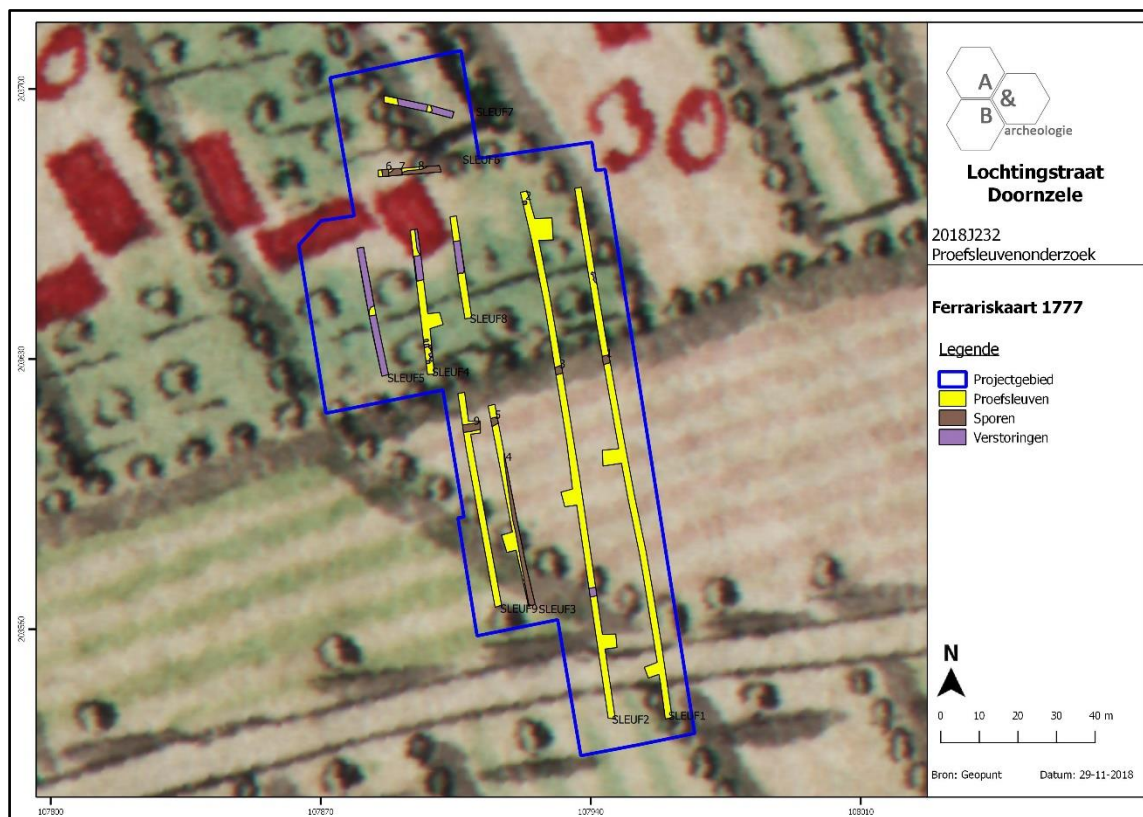
Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden negen spoornummers uitgedeeld. Acht spoornummers behoren toe aan drie perceelsgrachten en één gracht volgens een NO-ZW en NW-ZO patroon. Daarnaast werd nog een recente kuil aangetroffen. De grachten kunnen gezien het vondstmateriaal en de vulling gedateerd worden in de late middeleeuwen tot de Nieuwe tijd. Ze kunnen gekoppeld worden aan perceelsgrenzen op historische kaarten en huidige perceelsgrenzen. Op de Ferrariskaart (1777) kan de perceelstructuur hoogstwaarschijnlijk gekoppeld worden aan de grachten met NW-ZO oriëntatie ter hoogte van sleuf 1, 2, 3 en 9. De grachten komen niet volledig overeen met de perceelsgrens op de Ferrariskaart, daar deze historische kaart niet volledig correct gegeoreferereerd is. Er zijn geen vondsten aangetroffen die een bepaalde, oudere, datering van de grachten zouden kunnen impliceren.

S4 betreft waarschijnlijk een oudere fase van de huidige perceelsgrens. Daar er slechts 1 scherp grijs aardewerk werd gevonden, is de kans groot dat het gaat om een residuele vondst die zich buiten zijn originele context bevond. Bovendien zat deze scherp in het dempingspakket.

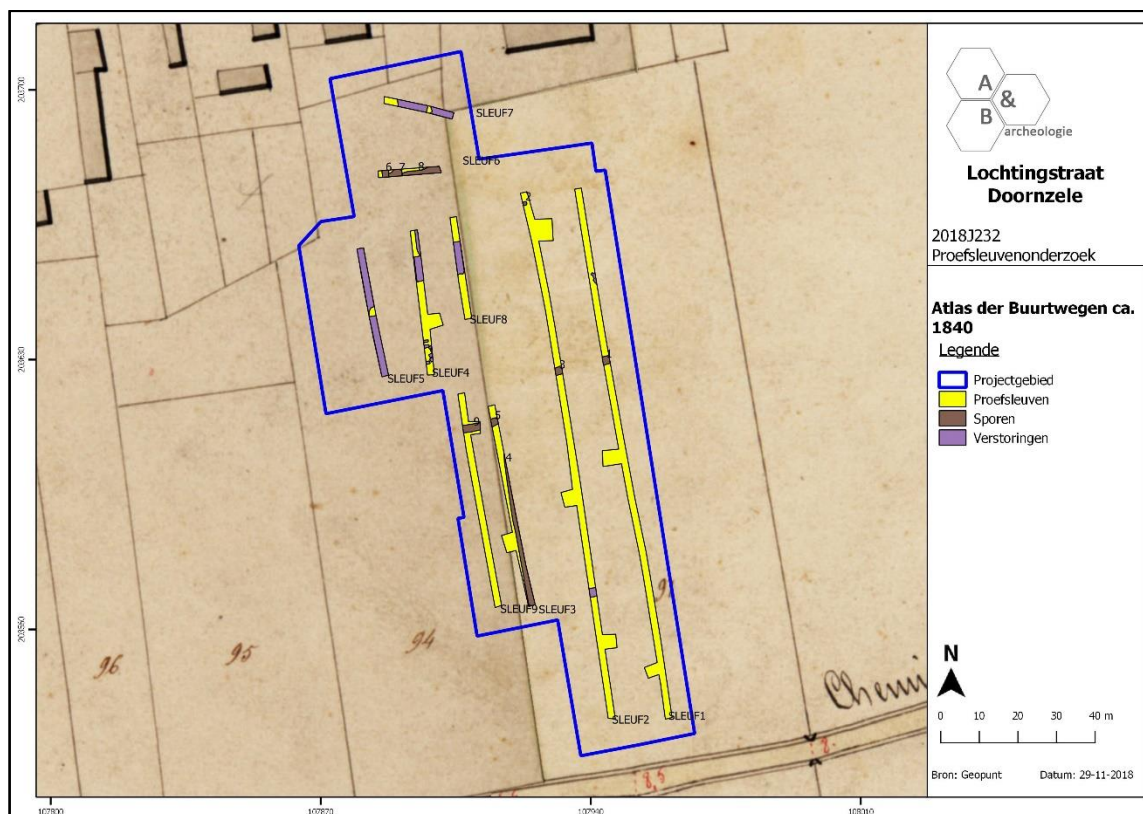
Een laatste gracht situeert zich binnen sleuf 6 waarin een aantal scherven uit de late middeleeuwen tot post middeleeuwen werden aangetroffen. Verder werden in sleuf 6 diverse recente kuilen en verstoringen opgetekend. Ook de bodemopbouw toonde een sterke antropogene invloed aan.

In de bureaustudie kon op basis van de archeologische gegevens gesteld worden dat er een lage tot matige potentiële waarde aan het terrein kon toegeschreven worden. Het terrein was daarbij, volgens het historisch kaartmateriaal, enkel in de 18de eeuw bebouwd. In de omgeving van het projectgebied werden een aantal archeologische vindplaatsen opgemerkt daterende uit de late middeleeuwen, het mesolithicum en het neolithicum.

Het archeologisch vooronderzoek heeft aangetoond dat geen archeologische site aanwezig is binnen de grenzen van het plangebied. De aangetroffen sporen, in de vorm van grachten, wijzen op een landindeling vanaf de late middeleeuwen tot de Nieuwe tijd. Bewoningssporen en dergelijke werden niet aangetroffen. Daarnaast is ook sprake van recente kuilen en vergravingen.

Figuur 28 Projectie van het sleuvenplan op de Ferrariskaart met daarop de perceelsgrenzen die overeenkomen met de grachten (bron: geopunt.be).

Figuur 29 Projectie van het sleuvenplan op de Atlas der Buurtwegen met daarop de perceelsgrenzen die overeenkomen met de grachten (bron: geopunt.be).

2.7. Synthese

2.7.1. Archeologisch verwachtingspatroon

De gegevens opgesteld in de bureaustudie toonden aan dat het projectgebied een lage tot matige archeologische verwachting had. Op basis van de 18de-eeuwse Ferrariskaart kan gesteld worden dat het plangebied in die periode gedeeltelijk als weiland of akkerland in gebruik was. Het noordelijke gedeelte van het studiegebied was mogelijk bebouwd. Nadien in de 19de eeuw wordt op het kaartmateriaal (Atlas der Buurtwegen en kaart van Popp) weergegeven dat het projectgebied enkel in gebruik was als weiland of akkerland. Op archeologisch vlak kan gesteld worden dat er een lage tot matige potentiële waarde aan het terrein kan toegeschreven worden. In de omgeving werden enkele archeologische sites en historische bouwwerken aangetroffen daterende uit het neolithicum, het mesolithicum en de late middeleeuwen.

Het archeologisch vooronderzoek heeft aangetoond dat geen archeologische site aanwezig is binnen de grenzen van het plangebied. De aangetroffen grachtsegmenten kunnen op basis van vulling, aflijning en aangetroffen materiaal in de late/postmiddeleeuwen tot de Nieuwe tijd gesitueerd worden. Dit gegeven wordt bevestigd door de extrapolatie van de grachten op de 18de en 19de-eeuwse historische kaarten. Daarnaast werden diverse puinkuilen en recente vergravingen vastgesteld ter hoogte van perceel 824N. De aangetroffen sporen wijzen op een landindeling vanaf de late middeleeuwen. Sporen die te maken hebben met bewoning of andere functies werden niet geattesteerd. Verder archeologisch onderzoek van het plangebied is bijgevolg weinig zinvol en wordt om bovenvermelde redenen niet geadviseerd.

2.7.2. Beantwoording onderzoeksvragen

- Kan de aanwezigheid van een podzol- of andere paleobodem worden vastgesteld? In hoeverre is deze nog intact?

Er werd ter hoogte van perceel 834D en 824W een deels afgetopte niet ontwikkelde podzolbodem aangetroffen, waarbij de E-uitlogingshorizont ontbrak. Ter hoogte van perceel 824N kon door de hoge verstoringsgraad geen origineel bodemprofiel meer waargenomen worden.

- In hoeverre is de oorspronkelijke bodem (sub)recent verstoord?

Ter hoogte van perceel 824N (noord en noordwesten) werden diverse recente verstoringen en puinkuilen (recent baksteenmateriaal) aangetroffen. Daarbij kon aan de hand van bodemprofielen 3 en 4 aangetoond worden dat de oorspronkelijke bodemopbouw sterk onderhevig was aan een antropogene invloed. In de rest van het plangebied is de bodemopbouw matig tot goed bewaard.

- Zijn er archeologisch relevante sites aanwezig?

In het plangebied is geen archeologisch relevante site aanwezig. De aangetroffen sporen betreffen grachtsegmenten, die wijzen op een landindeling, en een recente kuil. De sporen kunnen in de late/postmiddeleeuwen tot de Nieuwe tijd geplaatst worden.

- Wat is de omvang en begrenzing van deze archeologische sites?

De aangetroffen sporen wijzen op een landindeling vanaf de late middeleeuwen. Sporen die wijzen op bewoning of andere functies werden niet geattesteerd.

- Wat is het wetenschappelijk potentieel van de aanwezige sites?

Niet van toepassing.

- Op welke dieptes bevinden zich relevante archeologische niveau's?

Het archeologisch niveau bevindt zich tussen de 40 en 80cm ten opzichte van het maaiveld, op een diepte van ca. +6m TAW. Op de plaatsen waar nog een restant van de AH en B horizont aanwezig was, werd in meerdere vlakken verdiept. De vlakken werden opgeschaafd om de mogelijk aanwezigheid van silexartefacten op te sporen, echter zonder enig resultaat.

- Kan er een link gelegd worden tussen de aangetroffen site en de sites die in het verleden reeds in de omgeving werden onderzocht?

Niet van toepassing.

- Waar ligt/lag de hoogste grondwaterspiegel?

De grondwaterspiegel werd niet bereikt tijdens het onderzoek.

3. Samenvatting

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande verkavelingsaanvraag te Doornzele Lochtingstraat, waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota³ bestond enkel uit een bureauonderzoek, in het programma van maatregelen was opgenomen dat er een proefsleuvenonderzoek diende uitgevoerd te worden in uitgesteld traject. In deze nota, opgemaakt onder supervisie van een erkend archeoloog, worden de resultaten van dit proefsleuvenonderzoek beschreven.

De advieszone was 9805,5m² groot zoals aangegeven in de opgemaakte bureaustudie. Bepaalde delen van het terrein konden niet onderzocht worden, waaronder de kleine stalling, de alleenstaande bomen en meerdere bomenrijen. In totaal bleek een zone van ca. 9000m² goed onderzoekbaar. Hiervan werd 1078m² (11%) onderzocht door middel van proefsleuven, en 84m² (0,8%) door middel van kijkvensters. De vooropgestelde dekkingsgraad van 12,5% zoals opgenomen in de Code van Goede Praktijk (te verdelen over 10% sleuven en 2,5% dwarssleuven/volgsleuven/kijkvensters) werd hiermee net niet behaald (11,8%). Desondanks wordt de dekkingsgraad voldoende geacht om een goed beeld te krijgen van het archeologisch potentieel, dat in dit geval negatief is. Er werden enkele (perceels)grachten en recente verstoringen aangetroffen.

De gegevens opgesteld in de bureaustudie toonden aan dat het projectgebied een lage tot matige archeologische verwachting had. Op basis van de 18de-eeuwse Ferrariskaart kan gesteld worden dat het plangebied in die periode gedeeltelijk als weiland of akkerland in gebruik was. Het noordelijke gedeelte van het studiegebied daarentegen was mogelijk bebouwd. Nadien in de 19de eeuw wordt er op het kaartmateriaal (Atlas der Buurtwegen en kaart van Popp) weergegeven dat het projectgebied enkel in gebruik was als weiland of akkerland. In de omgeving werden enkele archeologische sites aangetroffen daterende uit de late middeleeuwen, het neolithicum en het mesolithicum.

Het archeologisch vooronderzoek heeft aangetoond dat er geen archeologische site aanwezig is binnen de grenzen van het plangebied. De aangetroffen grachtsegmenten kunnen op basis van vulling, aflijning en aangetroffen materiaal in de late/postmiddeleeuwen tot Nieuwe tijd gesitueerd worden. Enkele ervan kunnen gelinkt worden aan perceelsgrenzen op de historische kaarten en de huidige perceelsgrenzen. Daarnaast werden diverse puinkuilen en recente vergravingen vastgesteld ter hoogte van perceel 824N. De aangetroffen sporen wijzen op een landindeling (akker- en weilanden) vanaf de late middeleeuwen. Sporen die wijzen op bewoning of andere activiteiten werden niet geattesteerd. Verder archeologisch onderzoek van het plangebied wordt om deze redenen niet geadviseerd.

³ <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/7050>

4. Bibliografie

- <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/7050>
- www.geopunt.be

5. Bijlages

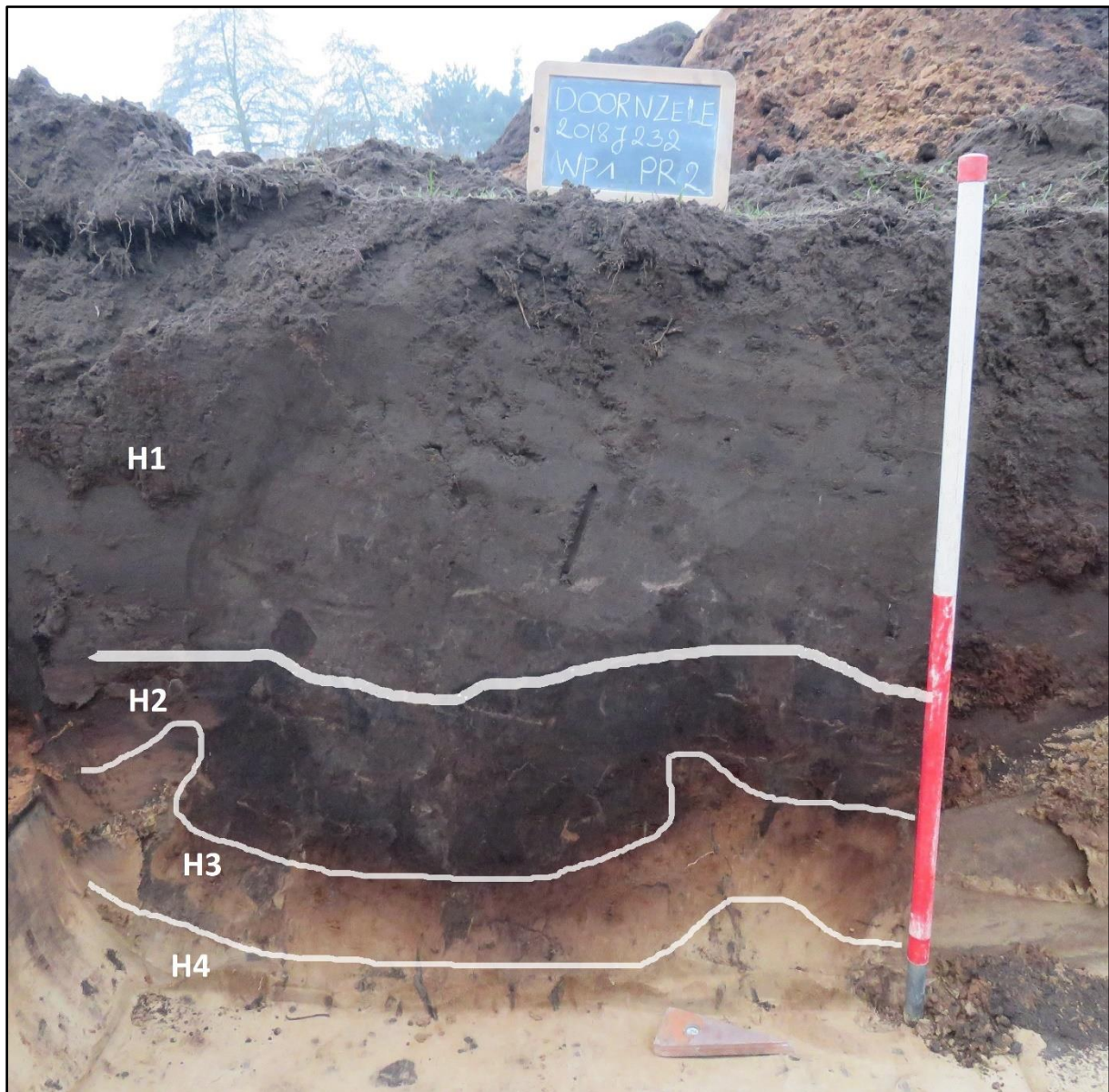
- Referentieprofiel

Projectcode		2018J232		Coördinaten	X: 107951,67 ; Y: 203584,50		
Type onderzoek		Proefsleuven					
Profielnummer		PR1		Hoogte	+6,729m TAW		
Oriëntatie		NW-ZO		Grondwater	niet bereikt		
Datum		27/11/2018		Classificatie	Zcg		
Weer		Bewolkt			Matig droge zandbodem met duidelijke ijzer en/of humus B horizont		
Beschrijving		Gwendy Wyns		Fotonr	30		
Landgebruik		Weiland		Plan nr	Zie allesporenkaart		
Vegetatie		Gras					
Horizont		Diepte (cm)		Methode beschrijving	Ondergrens		
nr	Benaming	begin	eind		bereikt	duidelijkheid	regelmatigheid
H1	Ap	0	40/45	Droog	Ja	Duidelijk	Vrij recht
H2	C	40/45	/	Droog	/	/	/
Kleur(visueel)		Vochtigheid		Textuur		Andere fenomenen/opmerkingen	
				symbool	beschrijving		
Donkerbruingrijs		Droog		Z	zand		/
Licht beige/geel		Droog		Z	zand		/

Figuur 30 Zicht op profiel 1 (sleuf 1) met aanduiding van de stratigrafische eenheden.

Projectcode		2018J232			Coördinaten	X: 107948,60 ; Y:203600,38	
Type onderzoek		Proefsleuven					
Profielnummer		PR2			Hoogte	+6,671m TAW	
Oriëntatie		NW-ZO			Grondwater	niet bereikt	
Datum		27/11/2018			Classificatie	Zcg	
Weer		Bewolkt				Matig droge zandbodem met duidelijke ijzer en/of humus B horizont	
Beschrijving		Gwendy Wyns			Fotonr	31	
Landgebruik		Weiland			Plannr	Zie allesporenkaart	
Vegetatie		Gras					
Horizont		Diepte (cm)		Methode beschrijving	Ondergrens		
nr	Benaming	begin	eind		bereikt	duidelijkheid	regelmatigheid
H1	Ap	0	60	Droog	Ja	Duidelijk	Vrij recht tot golvend
H2	Ah	60	80	Droog	Ja	Duidelijk	Vrij golvend
H3	B	80	90	Droog	ja	Vaag	Vrij golvend
H4	C	90	/	Droog	/	/	/
Kleur (visueel)		Vochtigheid		Textuur		Andere fenomenen/opmerkingen	
				symbool	beschrijving		
Donkergrijs		Droog		Z	zand		/
Donkerbruin		Droog		Z	zand		/
Bruin-licht bruin		Droog		Z	zand		/
Licht beige		Droog		Z	Zand		/

Figuur 31 Zicht op profiel 2 in sleuf 1 met aanduiding van de stratigrafische eenheden.

Projectcode	2018J232	Coördinaten	X: 107904,43 ; Y: 203661,40				
Type onderzoek	Proefsleuven						
Profielnummer	PR4	Hoogte	+6,712m TAW				
Oriëntatie	NW-ZO	Grondwater	niet bereikt				
Datum	27/11/2018	Classificatie	Zdg				
Weer	Bewolkt		Matig natte zandbodem met duidelijke ijzeren/of humus B horizont				
Beschrijving	Gwendy Wyns	Fotonr	32				
Landgebruik	Weiland	Plannr	Zie allesporenkaart				
Vegetatie	Gras, bomen, struiken						
Horizont		Diepte (cm)		Methode beschrijving	Ondergrens		
nr	Benaming	begin	eind		bereikt	duidelijkheid	regelmatigheid
H1	Ap	0	40	Droog	Ja	Duidelijk	Vrij recht tot golvend
H2	Verstoorde laag	40	90	Droog	Ja	Duidelijk	/
H3	C	90	/	Droog	/	/	/
Kleur (visueel)	Vochtigheid	Textuur		Andere fenomenen/opmerkingen			
		symbool	beschrijving				
Donkergrijs	Droog	Z	zand	/			
Donkerbruin, beige, bruin	Droog	Z	zand	Zeer verstoorde bodemlagen door antropogene invloed			
Licht beige	Droog	Z	Zand	/			

Figuur 32 Zicht op profiel 4 in sleuf 8 met aanduiding van de stratigrafische eenheden.

• **Figurenlijst**

Figuur 1 Zicht op het plangebied in noordwestelijke richting met kleine stalling en bomenrijen.....	5
Figuur 2 Zicht op het stalletje in noordelijke gedeelte van het projectgebied.	6
Figuur 3 Zicht op het plangebied in noordelijke richting op perceel 824N met bomenrij en struiken...	6
Figuur 4 Zicht op plangebied in zuidwestelijke richting op perceel 824N.	7
Figuur 5 Sleuvenplan geprojecteerd op de kadasterkaart (bron: geopunt.be).....	10
Figuur 6 Projectie van de sleuven op de orthofoto van 2018 (bron: geopunt.be).....	11
Figuur 7 sfeerbeeld van sleuf 2.....	11
Figuur 8 Zicht op sleuf 2 met kijkvenster en de aanleg van sleuf 3.	12
Figuur 9 Uitsnede uit de bodemkaart (bron: geopunt.be).	14
Figuur 10 Zicht op de bodemopbouw in sleuf 1 profiel 1 (zuidwesten) met een A-C profiel.....	14
Figuur 11 Zicht op profiel 2 (zuidwesten) in sleuf 1 met een A(p)-Ah-B-C.	15
Figuur 12 Zicht op profiel 3 in sleuf 3 in het noordwesten met duidelijke versterking doorheen het voormalige A(p)-Ah-B-C profiel.	15
Figuur 13: Zicht op profiel 4 (noordwesten) in sleuf 8 met een duidelijk verstoord bodemprofiel.	16
Figuur 14 Allesporenkaart geprojecteerd op het huidige kadaster (bron: geopunt.be).....	18
Figuur 15 Zicht op gracht S1 in sleuf 1.....	18
Figuur 16 Zicht op gracht S3 in sleuf 2.....	19
Figuur 17 Zicht op recente kuil S2 in sleuf 2.	19
Figuur 18 Zicht op gracht S4 in sleuf 3.....	20
Figuur 19 Zicht op gracht S5 in sleuf 3.....	20
Figuur 20 Zicht op gracht S9 in sleuf 9.....	21
Figuur 21 Zicht op gracht S6 en 7 in sleuf 6.	21
Figuur 22 Zicht op gracht S8 in sleuf 6.....	22
Figuur 23 Zicht op diverse recente puinkuilen in sleuf 5.....	22
Figuur 24 Zicht op verstoringen en puinkuilen in sleuf 7 ter hoogte van de moestuinen.	23
Figuur 25 Zicht op het aangetroffen vondstmateriaal in gracht S4/SL3 (inventarisnummer 1).	24
Figuur 26 Zicht op aangetroffen vondstmateriaal in gracht S7/SL6 (inventarisnummer 2).	25
Figuur 27 Zicht op het aangetroffen vondstmateriaal in S8 in sleuf 6 (inventarisnummer 3).....	25
Figuur 28 Projectie van het sleuvenplan op de Ferrariskaart met daarop de perceelsgrenzen die overeenkomen met de grachten (bron: geopunt.be).	29
Figuur 29 Projectie van het sleuvenplan op de Atlas der Buurtwegen met daarop de perceelsgrenzen die overeenkomen met de grachten (bron: geopunt.be).....	29
Figuur 30 Zicht op profiel 1 (sleuf 1) met aanduiding van de stratigrafische eenheden.	35
Figuur 31 Zicht op profiel 2 in sleuf 1 met aanduiding van de stratigrafische eenheden.	37
Figuur 32 Zicht op profiel 4 in sleuf 8 met aanduiding van de stratigrafische eenheden.	39

- Plannenlijst proefsleuvenonderzoek 2018J232

Plannummer	Type	Onderwerp	Schaal	Digitaal	Datum
1	Sleuvenplan	Allesporenkaart op kadaster	Onbepaald	X	3/12/2018

Sporelijst Doornzele

2018J232																																	
Proefsleuven																																	
Spoonr	Werkputnr./Sleufnr.	Sectornr.	Vaknr.	Vlaknr.	Interpretatie	Associatie	Datum	Aflijping	Datering	Coupe (x,y)	Diepte	Opmerkingen					Nummer	Aard (HOM/HET)	Kleur	Textuur	Inclusies	Bioturbatie	Constructie	Fasering	Bouwelement		Relatie	Vondstnr	Staalnr	Fotonr	Tekening (kaart, plan, plattegrond, coupe of profiel)		
1	1	/	/	/	1	/	/	/	27/11/2018	Vrij scherp	16-18de E	/	/	/	Gracht	/	HOM	GR - DR GR	Z	/	ja	/	/	/	/	/	Sp 3	/	/	/			
2	2	/	/	/	1	/	/	/	27/11/2018	Vrij scherp	recent	/	/	/	/	/	HET	GR - DR GR	Z	Ijzermat, BK	ja	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/		
3	2	/	/	/	1	/	/	/	27/11/2018	scherp	17-18de E	/	/	/	Gracht	/	HOM	GR - DR GR	Z	/	ja	/	/	/	/	/	Sp 1	/	/	/			
4	3	/	/	/	1	/	/	/	27/11/2018	vrij vaag	15-19de E	/	/	/	Aanset gracht	/	HET	DR BR - DR GR	Z	Grijs AW	ja	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/		
5	3	/	/	/	1	/	/	/	27/11/2018	vrij scherp	17-18de E	/	/	/	Gracht	/	HET	DR BR - ZW	Z	STN	ja	/	/	/	/	/	Sp 9	/	/	/			
6	6	/	/	/	1	/	/	/	27/11/2018	Scherp	?	/	/	/	Gracht (15de tot 19de eeuw) verrommeld met recent materiaal	/	HET	DR BR - DR GR	Z	GR AW	ja	/	/	/	/	/	Sp 77	/	/	/			
7	6	/	/	/	1	/	/	/	27/11/2018	scherp	?	/	/	/	idem sp 6	/	HET	DR BR - GR	Z	BK, STN	ja	/	/	/	/	/	Sp 67	/	/	/			
8	6	/	/	/	1	/	/	/	27/11/2018	Vrij scherp	?	/	/	/	idem sp 6	/	HET	DR BR - DR GR	Z	AW, STN, BK	nee	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/		
9	9	/	/	/	1	/	/	/	27/11/2018	Vrij scherp	17-18de E	/	/	/	/	/	HET	DR GR - ZW	Z	/	ja	/	/	/	/	/	Sp 5	/	/	/			

Vondstenlijst Doornzele

2018/2632		Proefsleuven																		
Vondstnr	Spoornr	Lagnr	Kwadrant/Co- opedeel	Werkput/S euf	Sector	Vak	Profiel	Vlak	Inzamelwijze	Datum	Maaswijdte	xyz	Vondstcategorie	Datering	Hoeveelthd (telling/schatting)	Gewicht (g)	Homogeniteit	Fotonr	Tekening (kaart, plan, plattegrond, coupe of profiel)	Vondst- tekening
1	4	1	/	3	/	1	/	/	Aanleg vlak	27/11/2018	/	/	Aardewerk	late/ post middeleeuwen	1	6	ja	25	/	/
2	7	1	/	6	/	1	/	/	Aanleg vlak	27/11/2018	/	/	Aardewerk	late/ post middeleeuwen	1	49	ja	26	/	/
3	8	1	/	6	/	1	/	/	Aanleg vlak	27/11/2018	/	/	Aardewerk	17de-18de eeuw	3	293	nee	27	/	/

